

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

11837 *Llei 18/2013, de 12 de novembre, per a la regulació de la tauromàquia com a patrimoni cultural.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

La tauromàquia forma part del patrimoni històric i cultural comú de tots els espanyols, com a activitat arrelada a la nostra història i al nostre patrimoni cultural comú, com ho demostren les Partidas d'Alfons X el Savi, que ja al segle XIII contemplaven i regulaven aquesta matèria.

Les festes o espectacles taurins inclouen no només les curses de braus, sinó també un nombrós conjunt de tradicions i celebracions populars vinculades al món del toro que, al seu torn, comprenen el que avui entenem per «tauromàquia». Tot això és signe d'identitat col·lectiva, i aquest fet justifica que la seva preservació correspongui i competeixi a tots els poders públics.

El caràcter cultural de la tauromàquia és indiscutible i mereix ser preservat com un tresor propi del nostre país, ric en cultures diferents. Aquesta manifestació cultural específica fins i tot ha estat exportada a altres països que la desenvolupen, la promocionen i la protegeixen.

La tauromàquia és una manifestació artística en si mateixa desvinculada d'ideologies, en la qual es ressalten valors profundament humans com són la intel·ligència, el valor, l'estètica, la solidaritat o el raciocini com a forma de control de la força bruta. A això cal afegir que forma part de la cultura tradicional i popular, com a conjunt de les manifestacions, els coneixements, les activitats i les creences passats i presents de la memòria col·lectiva, i és un dels punts de referència a partir del qual les iniciatives de la societat s'emmarquen en un context configurador de la identitat nacional pròpia, arrelada en una pluralitat de formes d'expressió popular.

La societat espanyola és molt diversa i dins d'aquesta diversitat trobem grans aficionats i al seu torn molts ciutadans que han manifestat la seva preocupació pel tracte que reben els animals durant els espectacles taurins. Conscients de l'heterogeneïtat de la societat, també hem d'admetre que, actualment, hi ha un consens en l'acceptació majoritària del caràcter cultural, històric i tradicional de la tauromàquia com a part essencial del patrimoni històric, artístic, cultural i etnogràfic d'Espanya. Com a tal, és responsabilitat dels poders públics assegurar la llibertat del creador i, en aquest cas, del desenvolupament de qualsevol expressió artística, com és la tauromàquia i el respecte envers aquesta.

La festa dels toros i els espectacles taurins populars és una celebració viva i dinàmica, subjecta a constant evolució, sense que es puguin fer conjectures sobre de quina manera s'adaptaran a les sensibilitats canviants dels nostres temps o de temps venidors. Això dependrà del fet es mantingui l'afició popular i que aquesta sigui capaç de renovar-se en les noves generacions d'aficionats que són els qui, si s'escau, han de mantenir, actualitzar i conservar la festa dels toros. Però, en tot cas, ha de ser des de la llibertat de la societat a optar i des de la mateixa llibertat que significa la cultura, no pas retallant l'accés a aquesta.

Ara bé, el que sí que podem afirmar és que la tauromàquia conforma un inqüestionable patrimoni cultural immaterial espanyol, que no tenim en exclusiva, sinó que compartim amb altres indrets com Portugal, Iberoamèrica i el sud de França.

Així mateix, és necessari ressaltar que la tauromàquia comprèn tot un conjunt de coneixements i activitats artístiques, creatives i productives al voltant de l'espectacle taurí, que van des de la cria i la selecció del toro de lídia, fins a la confecció de la indumentària dels toreros (els anomenats vestits de torero), la música de les curses, el disseny i la producció de cartells, i que conflueixen en la cursa de braus moderna i l'art de lidiar; i en un diàleg fluid i proper entre el públic i l'artista.

Per tant, el pressupòsit d'aquesta norma és l'afirmació que la tauromàquia és cultura, que comprèn altres facetes dignes de protecció, a més del mateix espectacle que es concreta en la cursa de braus moderna i, per això, el reconeixement de la tauromàquia com a patrimoni cultural supera la mera «connexió dels espectacles taurins amb el foment de la cultura» que afirma l'exposició de motius de la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives d'espectacles taurins.

Però, a més de l'aspecte cultural, la tauromàquia té una indubtable transcendència com a activitat econòmica i empresarial, de dació de béns i serveis al mercat, produeix un flux econòmic que es tradueix en milers de llocs de treball.

L'espectacle taurí no és sinó la baula final d'un procés en el qual intervenen i es juxtaposen diverses activitats econòmiques i subjectes productius, des dels actius i els recursos materials i humans dedicats a la cria del toro de lídia al camp, fins als actius i els recursos materials i humans que intervenen en l'espectacle taurí pròpiament dit.

La tauromàquia constitueix un sector econòmic de primera magnitud, amb una incidència tangible en àmbits diversos i dispersos com són l'empresarial, el fiscal, l'agricolaramader, el mediambiental, el social, l'alimentari, l'industrial o el turístic, entre d'altres.

En conseqüència, correspon a l'Estat ordenar i fixar les directrius i els criteris globals d'ordenació del sector taurí, en el seu doble i inseparable aspecte de patrimoni cultural de caràcter nacional i de sector econòmic i sistema productiu propi i bé delimitat en el seu contingut.

La tauromàquia és un conjunt d'activitats que es connecta directament amb l'exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques emparats per la nostra Constitució, com són les de pensament i l'expressió, de producció i creació literària, artística, científica i tècnica. I és evident que la tauromàquia, com a activitat cultural i artística, requereix protecció i foment per part de l'Estat i les comunitats autònomes.

És necessari preveure la protecció i la regulació d'un patrimoni cultural, artístic, social i econòmic tan important com una activitat de tots els poders públics per al servei als ciutadans, per manament del que disposen l'article 44 de la Constitució, ja que aquells han de promoure i tutelar l'accés a la cultura, a la qual tots hi tenen dret, i l'article 46, que imposa als poders públics l'obligació de garantir-ne la conservació i promoure'n l'enriquiment, així com el dels elements que els integren, sigui quin sigui el seu règim jurídic i la titularitat. Finalment, aquesta referència constitucional ha de concloure amb la citació de l'article 149.2, que expressa la preocupació del legislador constituent per la preservació i el progrés dels valors culturals de la societat espanyola i que imposa a l'Estat l'obligació de considerar el servei de la cultura com un deure i una atribució essencials.

L'objecte de la Llei és delimitar la tauromàquia com a part del patrimoni cultural digne de protecció en tot el territori nacional. Això porta com a conseqüència, en un marc de col·laboració entre les diferents administracions públiques, un deure general de protecció i, al seu torn, unes mesures de foment i protecció en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

Article 1. *Concepte de tauromàquia.*

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per tauromàquia el conjunt de coneixements i activitats artístiques, creatives i productives, incloent-hi la cria i la selecció del toro de

l'ídria, que conflueixen en la cursa de braus moderna i l'art de lidiar, expressió rellevant de la cultura tradicional del poble espanyol. Per extensió, s'entén compresa en el concepte de tauromàquia qualsevol manifestació artística i cultural vinculada a aquesta.

Article 2. Tauromàquia com a patrimoni cultural espanyol.

La tauromàquia, en els termes definits a l'article 1, forma part del patrimoni cultural digne de protecció en tot el territori nacional, d'acord amb la normativa aplicable i els tractats internacionals sobre la matèria.

Article 3. Deure de protecció.

En la seva condició de patrimoni cultural, els poders públics han de garantir la conservació de la tauromàquia i promoure'n l'enriquiment, d'acord amb el que preveu l'article 46 de la Constitució.

Article 4. Participació i col·laboració entre les administracions públiques.

Per al compliment dels fins a què es refereix l'article 3, la Comissió Nacional d'Assumptes Taurins, creada per la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives en matèria d'espectacles taurins, es constitueix, sota la presidència del Ministre d'Educació, Cultura i Esports, en òrgan de participació i col·laboració de les administracions públiques amb competències sobre la tauromàquia i dels sectors vinculats amb aquesta, amb la composició i les funcionals que es determinin per reglament.

Article 5. Mesures de foment i protecció en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

1. De conformitat amb el que estableixen els articles 46 i 44, 149.1, regles 1a i 28a, i 149.2 de la Constitució, és competència de l'Administració General de l'Estat garantir la conservació i la promoció de la tauromàquia com a patrimoni cultural de tots els espanyols, així com tutelar el dret de tots al seu coneixement, accés i lliure exercici en les seves diferents manifestacions.

2. Per aconseguir els fins a què es refereix l'apartat anterior, el Govern ha de desplegar les mesures següents:

a) L'aprovació d'un pla nacional, en el qual s'han de recollir mesures de foment i protecció de la tauromàquia, i garantir el lliure exercici dels drets inherents a aquesta.

b) L'impuls dels tràmits necessaris per a la sol·licitud de la inclusió de la tauromàquia a la llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la Humanitat a què es refereix l'article 16 de la Convenció per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial aprovada el 17 d'octubre de 2003 a París per la Conferència General de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura.

c) L'actualització de la normativa taurina, a través del marc de col·laboració de la Comissió Nacional d'Assumptes Taurins.

d) L'impuls de normes i actuacions que fomentin el principi d'unitat de mercat, responsabilitat social i llibertat d'empresa en l'àmbit de la tauromàquia, en consideració amb els beneficis econòmics, socials i mediambientals que aquesta activitat genera.

e) L'impuls i el foment, en col·laboració amb les altres administracions públiques dels mecanismes de transmissió dels coneixements i les activitats artístiques, creatives i productives que conflueixen en la cursa de braus i l'art de lidiar. Així com potenciar altres mesures d'identificació, documentació, recerca, valoració i transmissió d'aquest patrimoni en els seus diferents aspectes.

Disposició final primera. Reformes normatives i desplegament reglamentari.

En el termini màxim de tres mesos des de l'aprovació d'aquesta Llei, el Govern ha d'impulsar les reformes normatives necessàries per recollir, dins la legislació espanyola,

el manament i els objectius de la Convenció per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de la UNESCO.

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives en matèria d'espectacles taurins.*

L'article 12 de la Llei 10/1991, de 4 d'abril, sobre potestats administratives en matèria d'espectacles taurins, queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Comissió Nacional d'Assumptes Taurins.*

Es crea la Comissió Nacional d'Assumptes Taurins amb la composició, les funcions i el procediment d'actuació que es determinin per reglament.

La Comissió es constitueix, sota la presidència del Ministre d'Educació, Cultura i Esports, en l'òrgan de participació i col·laboració de les administracions públiques amb competències sobre la tauromàquia i dels sectors vinculats a aquesta.»

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 12 de novembre de 2013.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY